

ՀԱՐՑՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ Ս. ՄԿՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴՐՈՇՄԻ ՄԱՍԻՆ

14) Եկեղեցւոյ հայրերը ինչպէ՞ս կը մեկնաբանեն Յիսուսի մկրտութեան դրուագը:

Չաքարիա Ա. Չազեցի կաթողիկոս (855-876) կ'ըսէ. «Այսօր երկինքն ու երկիրը նոր եղան, որովհետեւ բոլոր ջուրերը մաքրուեցան ամբողջ աշխարհը որդեգրութեան համար երածնելով: Այսօր առաջին խաւարն աւարտեցաւ, որ սիւռուած անզարդութիւնն էր բռնել: Այն համատարած եւ համասփիւռ լոյսը լուսաւորեց բոլոր մարդկանց, որոնք եկած են այս աշխարհ եւ գալու են: Այսօր Յորդանանն առաջին ջրհեղեղի նման անօրէնին եւ կարծեցեալ իշխանին իր դեւերու բազմութեամբ ընկղմեցաւ... Այսօր մկրտութեամբ Քրիստոսի հետ ջուրի մէջ թաղուեցանք, Անոր մահուամբ Անոր հետ վերստին ծնուելով Անոր հետ կենդանացանք, Անոր հետ պիտի թաղուենք յաւիտենական կեանքին մէջ: Այսօր կռապաշտ մոլորութեան ստուերը մարեց: Մարդիկ մեղքերէն ազատեցան եւ հրեշտակներուն հետ թեւածելով կը պայծառանան եւ կը լուսաւորուին: Այսօր մեղսաճաշակ խաբբեաներու մէջն ու մարախուղը, որոնք Ադամի անէծքներուն պատճառով էին հալածուեցան, քանզի Քրիստոս գալով մեզի համար անէծք եղաւ, իսկ բոլոր երկրածին ազգերը Անոր միջոցով օրհնուեցան...»

ԱՂԱՆԴԱՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՍԸԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄԱԿԱՆԸ 9 – ՄԵՌԵԼՆԵՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

Քրիստոսի յարուցեան մասին խօսած ատեն ըսինք արդէն, որ առանց մարմիններու յարուցեան հաւատքին՝ մեռելներու յարութիւնը խաբկանք ու խաբէութիւն է պարզապէս: Պօղոս առաքեալ հանդերձեալ կեանքի մասին խօսելով որոշապէս կ'ըսէ, թէ ներկայիս «Մենք ալ, որ հոգիին առաջին պտուղը ունինք, մենք մեզմէ մեր անձերուն մէջ կը հառաչենք՝ որդեգրութեան, ԱՅՍԻՆՔՆ ՄԵՐ ՄԱՐՄՆԻՆ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆԸ սպասելով» (Հռովմ. 8.23): Քրիստոնէութիւնը հանդերձեալ կեանքի իր պատկերացումին մէջ յունական եւ այլ աշխարհներու իմաստասիրական ըմբռնումներէն կը տարբերի ճիշդ անով՝ որ ՄԱՐՄՆՆԵՐՈՒ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ կ'ընդունի, որուն առաջին օրինակը եղաւ Քրիստոս...»

Միրելի ընթերցող, ՃՐԱԳ քերթը ամեն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, եկեղեցիներու բանկային մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտռել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՅԷ.

ԲՈՒ ԽՕՍԲԴ ԽՄ ՈՏԹԵՐՈՒՄ ԾՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ՇԱԽՂՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս. 119-105)

ՃԱ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ, 29 ՅՈՒԼԻՍ 2018 ԹԻՒ 30

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒՄՃԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ ԵՍ 58.13-59: Ա. ՏԻՄ. 4.12-5.10: ՅԻՍՈՒՄ ԲՐԻՍՏՈՍԻ ԱԽԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՅՈՎՅԱՆՈՒ 3.13-21

Ոչ ոք երկինք ելաւ բացի Մարդու որդիէն, որ երկինքէն իջաւ եւ որ երկինքի մէջ է: Եւ ինչպէս Մովսէս պղինձէ օձը բարձրացուց անապատին մէջ, նոյնպէս ալ Մարդու Որդին պէտք է բարձրանայ, որպէսզի անոր հաւատացողը յաւիտենական կեանք ունենայ: Որովհետեւ Աստուած այնքան սիրեց աշխարհը, որ մինչեւ իսկ իր միածին Որդին տուաւ, որպէսզի անոր հաւատացողը չկորսուի, այլ յաւիտենական կեանք ունենայ: Որովհետեւ Աստուած իր Որդին աշխարհ դրկեց՝ ոչ թէ որպէսզի աշխարհը դատապարտէ, այլ որպէսզի աշխարհը փրկէ: Ով որ կը հաւատայ անոր՝ չի դատապարտուիր, իսկ ով որ չի հաւատար անոր՝ արդէն իսկ դատապարտուած է, Աստուծոյ միածին Որդիին չհաւատալուն համար:

Եւ դատապարտութիւնը այս է. Լոյսը աշխարհ եկաւ, բայց մարդիկ խաւարը լոյսէն աւելի սիրեցին, որովհետեւ չարութիւն կը գործէին: Ով որ չար գործ կը կատարէ, կ'ատէ լոյսը եւ լոյսին չի գար, որպէսզի իր գործերը չյայտնուին: Սակայն, ով որ կը կատարէ ինչ որ ճշմարիտ է՝ լոյսին կու գայ, որպէսզի յայտնի ըլլայ թէ իր գործերը Աստուծոյ կամքին համաձայն գործուած են:

ԱՌԱԿ (Գ. 27-33)

Երբ հնարաւորութիւն ունիս կարօտեալին օգնելու՝ մի՛ տնտնար: Եթէ կրնաս բարիք գործել, մի՛ ըսեր. «Գնա՛, վաղը եկու՛ր, կու տամ», որովհետեւ չես գիտեր, թէ վաղը ի՞նչ կը պատահի քեզի: Զարիք մի՛ նիւթեր բարեկամիդ դէմ, որ քեզի ապաւինած է եւ յոյսը վրադ դրած:

Զուր տեղ մի՛ քշնամանար մարդուն հետ, որպէսզի քեզի չարիք չպատճառէ: Զարագործ մարդոց անարգ գործեր մի՛ որդեգրեր եւ մի՛ նախանձիք անոնց ընթացքին, որովհետեւ անօրէնը պիղծ է Տիրոջ առջեւ եւ չի հաղորդակցիր արդարներուն: Ամբարիշտներուն տունները անէծքով լեցուն են, միջոցով արդարներուն տունները՝ օրհնութեամբ:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ՍՐԲՈՑ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱՑՆ՝ ԱՐՁԱՆԱՍԻ ԵՒ ԿԻՐԻՆԻ

Ս. ԱՐՁԱՆԱ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Քրիստոնեական եկեղեցւոյ մեծագոյն հայրերէն մէկն է Աթանաս Աղեթսանդրացի հայրապետ: Ծնած է Աղեթսանդրիս՝ 296 թուականին, ուր նաեւ շարունակած է իր ուսումը աստուածաբանական հոշակաւոր համալսարանին մէջ:

Ան որպէս քարտուղար սարկաւազ Աղեթսանդրիոյ պատրիարքին, ներկայ կ'ըլլայ Նիկիոյ ժողովին: Ապա յաջորդելով անոր՝ 328 թուականին, եռուն պայքար կը բանայ Արիոսականութեան դէմ, անհամար նամակներ գրելով արիոսականութեան յարած եպիսկոպոսներուն: Իր ունեցած հակա-արիոսական կեցուածքին համար հինգէ աւելի անգամներ կ'աքսորուի եւ պաշտօնազուրկ կ'ըլլայ:

Ի վերջոյ յաղթական դուրս կու գայ եւ մինչեւ իր վախճանը՝ 373 թուականին, կը մնայ Աղեթսանդրիոյ աթոռին վրայ եւ կը պաշտպանէ քրիստոնեական ուղղափառ հաւատքը կառչած մնալով Նիկիական հանգանակին:

Ս. ԿԻՐԵՆ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄԱՅԻ

Կիրենց եղած է քրիստոնեական եկեղեցւոյ նշանաւոր հայրերէն մէկը, բայց իր մասին տեղեկութիւններ կը պակսին: Ծնած է 315 թուականին եւ Երուսաղէմի աթոռին վրայ պատրիարք ընտրուած՝ 349 թուականին: Իր գահակալութեան ընթացքին, բազմիցս կ'աքսորուի արիոսական աղանդաւորներուն կողմէ, որոնք այն ժամանակ լեցուած էին Երուսաղէմի մէջ, բայց ի վերջոյ 378 թուականին վերջնականապէս կը վերահաստատուի իր աթոռին վրայ եւ 381 թուականին կը մասնակցի Կոստանդնուպոլսոյ մէջ գումարուած եկեղեցւոյ Տիեզերական երկրորդ ժողովին: Ապա 386 թուականին բնական մահով կը վախճանի:

Իր գործերէն նշանաւոր է «Կոչումն Ընծայութեան» գիրքը, որ հինգերորդ դարուն հայերէնի ալ թարգմանուած է: Զափահասներու Մկրտութեան նախապատրաստող հոյակապ գործ մըն է ասիկա:

Ջայռցում պապաւսխան բաժին

ԻՆՉ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՔԱՌԱՄՆՕՐԵԱՅ ԸՆԾԱՅՈՒՄԸ

Ի հետեւումն Հին Կտակարանի, մանուկը ծնելէն ետք, մայրը երեխան 40-րդ օրը տանար կը տանի, ծննդեան անմաքութենէն սրբուելու եւ մանուկը Աստուծոյ ընծայելու համար (տե՛ս Դեւտ. 12.6-8): Այս օրէնքին սահմանադիրը Աստուած ի՛նքն է՝ Հին Ուխտի Եկեղեցիին մէջ, որ Քրիստոսի վրայ ալ կատարուեցաւ: Այդ պատճառաւ, Նոր Ուխտի Եկեղեցին ալ տնօրինեց այդ մէկը կատարել, ո՛չ միայն անդրանիկներու պարագային, այլ՝ բոլոր նորածիններուն:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏՆԵՐԸ

ՔԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՎՆԱՄՆԵՐԸ

Ինչո՞ւ կը կատարուի բնութեանդ դէմ, ո՛վ մարդ: Անոր դէմ, որ կը զայրանաս նոյն բնութեանդ ընկերը չէ՞: Օտարը եւ թշնամին ձգած սիրելիին եւ բարեկամին կը բարկանաս: Միթէ անդամդ, մանաւանդ Քրիստոսի անդամը անպատուած, թշնամած, նենգած չե՞ս ըլլար այս ձեռով, «Որովհետեւ ամէնք ալ Անոր մարմինն անդամներէն ենք, նոյն մարմինէն եւ ոսկորներէն» (Եփես. 5.30): Եղբորդ դէմ ըրած լուտանդ Անոր կը բարձրանայ, համաձայն այն խօսքին որ ըսաւ. «Ան որ ձեզ անարգէ զիս անարգած կ'ըլլայ» (Դուկ. 10.16): Ահաւասիկ յայտարարեց, թէ ան որ իր եղբայրը նախատէ գԱստուած թշնամացած կ'ըլլայ: Բարկութիւնը մեր բնութենէն դուրս՝ չարին հնարքն է որ մեզի կը վնասէ եւ մեծապէս կը տառապեցնէ եւ մենք միշտ անոր ետեւէն կ'երթանք: Արդարեւ, ի՞նչ բան մեր մէջ աւելի սաստիկ կիրք է քան նախատելը եւ նախատուիլը, անպատուելը եւ անպատուուիլը, ատելը եւ ատուիլը, գարնելը եւ գարնուիլը, տրտմեցնելն ու տրտմիլը, բամբասելն ու բամբասուիլը: Ահա ասոնք են գործերը բանասարկուին եւ երաշխիքները անդեմական տանջանքներուն: Իսկ Քրիստոսի պատկերանները դիւրին են ու հեշտացուցիչ, եւ մարմնաւոր կեանքի մէջ արքայութեան հանգիստը կը պարզուեն, որովհետեւ ի՞նչ բան աւելի բարի է քան սիրելին եւ հեշտալին՝ քան սիրուիլը, բարեբանելն ու բարեբանուիլը եւ ամէնուն բարեկամ ու վարելի ըլլալը: **ՅՈՐԴՈՐԱԿՆԵՐ**

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

ՍՈՐՎԻՔ ՆՈՅԻ ԱՂԱԲԻԵՆ ԴԱՌՆԱԼ ՏԻՐՈՋ

Ջրհեղեղի աւարտին Նոյ բացաւ իր տապանին պատուհանը եւ ագոստ մը ու աղանի մը արձակեց: Նոյ ազատութիւն շնորհեց թէ՛ ագոստին եւ թէ՛ աղանիին: Ագոստը չվերադարձաւ տապան (Ծնն. 8.7), «բայց աղանին իր ոտքը դնելու տեղ չգտաւ ու տապանը դարձաւ» (Ծնն. 8.9): Սիրելի՛ եղբայր եւ քոյր կը կարծե՞ս, որ եթէ հեռանաս Յիսուսէն պիտի կարենաս ոտքդ դնելու տեղ գտնել այս աշխարհին մէջ: Կը խորհի՞ս, որ սոյն աշխարհը կարող է հանգիստի համար տեղ տալ քեզի: Ագոստը, որ չուզեց վերադառնալ տապան, իրեն համար կ'ըսուի. «Ասդին անդին կը պտըտէր» (Ծնն. 8.7): Այո՛, Յիսուսէն հեռացող մարդը «ասդին անդին պիտի պտըտի» բայց երբեք տեղ պիտի չգտնէ, ուր կարենայ ոտքը դնել:

ԱՌԱԿ ԳԼՈՒԽ ԺԵ.

Սիրալիր պատասխանը զայրոյթը կը մեղմացնէ, իսկ խիստ խօսքը բարկութիւնը կը գրգռէ: Իմաստուններուն լեզուին հարազատ է բարի խօսքը, անգգամներու բերնէն միայն չարիք կը բխի: Ամէն տեղ Տիրոջ աչքերը կը տեսնեն եւ բարիները եւ չարերը: Այն Լեզուն որ բժշկութիւն կը բերէ՝ կեանքի ծառ է, ան որ գիտէ տէր ըլլալ անոր՝ հոգեպէս պիտի յազենայ: Անգգամը իր հօրը իրատը կ'անարգէ, իսկ ան որ յանդիմանութեան կը հանդուրժէ՝ խոհեմ է: Երբ արդարութիւն տիրէ, ամէն ինչ կը բարգաւառի, իսկ ամբարիշտները արմատախիլ պիտի ըլլան: Արդարներուն տունները պիտի բարգաւառին, մինչ ամբարիշտներուն գործերը կորուստի պիտի դատապարտուին: